

інвесторів та погіршення стану безпеки. Для ефективного управління інвестиційною діяльністю підприємств в умовах воєнного стану необхідно оцінювати ризики, розробляти ефективну стратегію управління, встановити сталі зв'язки з партнерами і підтримувати стабільний фінансовий стан підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гребенюк Н. П., Калашников Ю. М., Гурова О. О. Ефективне управління інвестиційною діяльністю підприємства в умовах воєнного стану. *Економіка та держава*. 2020. С. 43–46.
2. Капітальні інвестиції. *Державна служба статистики України*. URL: <https://ukr-stat.gov.ua/> (дата звернення: 08.05.2023).

Козлов В. П.

канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів і банківської справи
ДонНУ імені Василя Стуса

Зозуля Ю. О.

магістрант (здобувач вищої освіти),
ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»
ДонНУ імені Василя Стуса

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Вступ. Із початком вторгнення російської федерації на територію України об'єктивно погіршується економічне становище більшості домогосподарств, що створює ризики ускладнення їх доступу до послуг охорони здоров'я. У цих умовах держава повинна забезпечити всеохопний доступ населення до медичних послуг прийнятної якості з урахуванням принципів солідарності і справедливості на основі коротко- і середньострокових коригувань у політиці у сфері охорони здоров'я в контексті воєнного стану.

Мета роботи – визначити особливості фінансування системи охорони здоров'я в Україні в умовах воєнного стану та розробити пропозиції щодо підвищення його ефективності.

Основна частина. Українська система охорони здоров'я перебуває у процесі реформування з 2015 року. Реформування проводиться з метою покращення здоров'я населення, скорочення витрат на охорону здоров'я за рахунок коштів домогосподарств. У процесі реформування системи охорони здоров'я проводиться модернізація системи надання медичних послуг, змінюється механізм фінансування медичних закладів, підвищується ефективність та якість медичного обслуговування.

Важливим етапом реформування було створення у 2018 році гнучкого та спроможного агентства закупівель – Національної служби здоров'я України та зміна

ідеології фінансування системи охорони здоров'я на основі запровадження нової моделі державного солідарного медичного страхування. Кошти Державного бюджету України, які залишаються основним джерелом фінансування системи охорони здоров'я, розподіляються з використанням нового, сучасного механізму стратегічних закупівель медичних послуг. Методи фінансування постатейних кошторисів бюджетних закладів охорони здоров'я, які використовувалися раніше, були замінені методами виділення коштів закладам охорони здоров'я через результати їх роботи, тобто запроваджено принцип «гроші ходять за пацієнтом» [1].

Ефективне функціонування нової системи фінансування медичних закладів забезпечується новою електронною системою, яка дає змогу накопичувати, аналізувати та передавати медичну та фінансову інформацію в електронному вигляді – систему електронної охорони здоров'я (eHealth). Така електронна система дає змогу аналізувати показники стану здоров'я населення, розробляти оптимальні плани закупівлі медичних послуг і забезпечувати ефективно та економне використання коштів.

Повномасштабне вторгнення російської федерації у лютому 2022 року викликало необхідність коригування фінансування системи охорони здоров'я. З метою забезпечення постійних і передбачуваних виплат медичним закладам було замінено виплати за капітаційною ставкою на рівні первинної медичної допомоги та виплати за ставкою за пролікований випадок на рівні стаціонару на глобальні бюджети.

Глобальний бюджет розраховується як одна дванадцята запланованого бюджету за договором між Національною службою здоров'я України та надавачами медичних послуг. Плановий бюджет визначається з огляду на історичну кількість послуг, наданих для більшості видів медичної допомоги [2].

Проведене коригування фінансування медичних закладів дало змогу у 2022 році своєчасно виплачувати кошти цим закладам. Водночас зміна потреб в охороні здоров'я через значне внутрішнє переміщення населення, переміщенням медичних працівників показала невідповідність розрахованих сум на основі однієї дванадцятої запланованого бюджету реальній потребі у фінансуванні.

У цих умовах Національна служба здоров'я України повинна відігравати більш активну роль у фінансуванні медичних закладів. Планувати закупівлі медичних послуг необхідно на основі місцевих потреб, а глобальний бюджет зменшити в регіонах, де значна частина населення і медичних працівників виїхала. В регіонах, де спостерігається велика кількість внутрішньо переміщених осіб, необхідно збільшувати глобальний бюджет, додатково використовувати методи фінансування, які орієнтовані на результат. Під час розподілу коштів необхідно врахувати також регіональні особливості, стан здоров'я населення в певних областях [3].

Висновки. Внаслідок проведеного дослідження було визначено особливості фінансування системи охорони здоров'я в Україні в умовах воєнного стану. Для

підвищення ефективності фінансування сфери охорони здоров'я необхідно доповнити глобальні бюджети гнучкими методами фінансування, орієнтованими на результат. Водночас необхідно враховувати зміну рівня медичних потреб у різних регіонах, що пов'язано з переміщенням населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Огляд звіту Світового банку «Реформа фінансування системи охорони здоров'я в Україні: прогрес та майбутні напрями». URL: <https://openknowledge.worldbank.org/server/api/core/bitstreams/a76075b0-fb68-57c4-aa27-5316076d4e57/content> (дата звернення: 18.04.2023).
2. Фінансування охорони здоров'я в Україні: стійкість в умовах війни. *Копенгаген: Європейське регіональне бюро ВООЗ*. 2022. URL: <https://www.who.int/countries/ukr/> (дата звернення: 18.04.2023).
3. Криничко Л., Мотайло О. Нові підходи до фінансування системи охорони здоров'я. *Аспекти публічного управління*. 2021. № 2. Том 9. С. 86–99.

Поліщук Н. В.

д-р екон. наук, професор
ДонНУ імені Василя Стуса

Попадюк Я. А.

аспірант (здобувач вищої освіти ОНР «Доктор філософії»)
ОП «Економіка»
ДонНУ імені Василя Стуса

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Вступ. Повномасштабне вторгнення російських військ в Україну відчутно ускладнило стан та функціонування підприємств різних галузей. Сучасна політична та нестабільна економічна ситуація в Україні зумовлює вплив на діяльність суб'єктів господарювання, їх здатність до інвестування, розвитку та конкурентоспроможності. Інвестиції можуть бути направлені на розширення виробництва, модернізацію технологій, введення нових продуктів на ринок. Оскільки підприємство є відкритою, динамічною, соціально-економічною ланкою, то на його діяльність, зокрема й інвестиційну, впливає ціла низка внутрішніх та зовнішніх факторів. Саме це спонукає визначити особливості формування дієвого інвестиційного механізму розвитку підприємств, спрямованого на ефективне залучення та використання інвестиційних ресурсів для їх економічного розвитку.

Мета роботи – дослідити особливості формування інвестиційного механізму розвитку підприємств.

Основна частина. У широкому трактуванні категорія «інвестиція» може мати різні значення, але загалом вона відображає процес вкладення грошових коштів або інших ресурсів у певний актив із метою отримання прибутку в майбутньому. Згідно з Законом України «Про інвестиційну діяльність» під *інвестиціями*